

Tisztelt Országgyűlési Képviselő!

Tárgy: mit hoz a kormányváltás a gazdaságban?

Több mint nyolc éve a politikai érdekek és manipulációk nagyrészt kizárják személyemet a közgazdasági munkából és a véleményalkotásból. A nyílt levél formáját azért választottam, mert 20 éves makrogazdasági kutatói és elemzői, tanácsadói, programalkotói tevékenység, valamint kevésbé hosszú, de igen tartalmas vállalatvezetői, minisztériumi, kormánytagkénti, képviselői stb. munka, tapasztalatok és ismeretek alapján fel kell hívnom figyelmüket: **a rossz úton járnak!** Ez pedig a társadalom számára további hatalmas károkat és veszteségeket okoz(hat). Sokkal nagyobb a tét, semmint kizárólag pártszimpátia vagy valamely, a párthoz tartozó személy vonzereje, „karizmája” dönthetne a választáson a gazdaságpolitikáról. Még most sem, amikor a jövő szempontjából és az ország számára e téren sincs igazi „választék”. Egyik sem kínál reális kiutat, ami a hatalom megszerzését öncélúvá és a társadalom érdekével ellentétessé teheti. (Ezt és a további megállapításokat a csatolt anyagban fejtem ki és támasztom alá.)

A helyzet és perspektívája nagyon rossz, már régen keresni kellett volna a megoldásokat. **Valódi és működőképes alternatíva kell**, amihez a pártok így (ahogy most is teszik) nem juthatnak el. Akkor sem, ha keresnék az alternatívát: hiányos a felkészültség és elégtelen a reálgazdasági tapasztalat. De nem is keresik, mert az esetleges alternatíva hatalmi kérdés: érintené az elit és a klientúra kiváltságait. (Hogy miként, erről is szó van a csatolt tanulmányban.) A kiszorítás teljes repertoárjával (ld. csatolt anyag) fellépnek az alternatíva ellen. Elméleti lehetőségét is kizárják, a vitát is kiküszöbölik. Részkérdésekről vagdalkoznak, a lényegről elterelik a figyelmet. És úgy tesznek, mintha minden *rendben lenne*, illetve nemsokára *rendben lesz* (mármint azzal, hogy hatalomra kerülnek).

Közelednek a választások. Akkor is **kevés idő** maradt volna a programok átgondolására, kidolgozására, vitájára, ha nem lesznek előrehozott választások, és ha a hatalom előzetes átvétele, ami néhány területen már megtörtént, nem gyorsul fel. Ezt az időt jól ki kellene használni! A választóknak tudniuk kell, mire hatalmazzák fel a jövőbeni kormányt: nem adhatnak a kezébe „kitöltetlen csekket”, hogy (ismét) azt tehessen, amit majd (és gyakran rögtönzésszerűen) a kormányfő akar. *A választási eredményből semmi esetre nem következik, hogy az bármire (!) felhatalmazást adna*, holott ezt még mindig így gondolják. És úgy vélik, így gondolhatják. (A társadalom negatív és nem feledett tapasztalatai ellenére.)

A választóknak joguk van *megismerni a pártok részletes és összefüggő elképzeléseit* és arról előzetesen *véleményt nyilvánítani, vitatkozni*. Persze, ha vannak ilyen koncepciók. Ha meg nincsenek, ahogy ez gyanítható, jogukban állna megkövetelni, hogy legyen! *Mert miért akar hatalmat az, aki nem tudja megfogalmazni és megindokolni: miért szavazzanak rá?* Nem tekinthető-e minimumnak a felkészülés?

A választóknak előzetesen meg kell ismerniük és meg kell tudniuk ítélniük: **mennyire reális a pártok gazdaságpolitikája?** Valójában mire számíthatnak kormányváltás esetén? Folytatódik-e a gazdaság vergődése, az ország leszakadása, a lakosság elszegényedése,

vagy fordulat történik (nem csak az ígéretek szerint) és fenntartható módon elindul a látványos fejlődés? Az egyik közvéleménykutató felmérése szerint a lakosság 70 százaléka a kormányváltás után fordulatra számít. (Ez az adat persze a lakosság kevesebb, mint a felére értendő, mert a nagyobbik rész – mivel nem tud, mire – nem kíván szavazni.) De a közvéleménykutatóknak eszébe sem jutott, hogy megkérdezze: mire is alapoznák a fordulatot a lakosok? Tisztában van-e azzal a politika és holdudvara, hogy a kibontakozáshoz (ha tényleg ez a célja) nem elég a gazdaságpolitika egy-két elemével dobálózni, deklarációkat és kinyilatkoztatásokat tenni, jókívánságokat közölni? *Hogy összefüggő és rendszerszerű, összehangolt változtatások sorozata* szükséges?

Az elfogulatlan szemlélő számára a politikusi, újságírói, „szakértői” megnyilatkozásokból és nyilatkozatokból, azok színvonalából **az viszont kiderül:** (az ország szempontjából) *nem lehet* gazdasági fordulatra számítani. Mert *nincsenek* ezt megalapozó, ezt levezető, eleve nagyon komoly munkát igénylő komplex elképzelések. De olyan, *hatalmas anyagi következménnyel* (kb. 25 ezermilliárd forint) fenyegető *problémára sem tudunk megoldási elképzelésről*, mint a külföldiek földtulajdonszerzése, bár ez a közelgő határidő miatt rendkívül sürgető.

Tényfeltárás és reálgazdasági ismeretek, valamint kreativitás nélkül és a jelenlegi szemlélettel a fordulatra nincs esély! Csak szemlélet- és módszerváltással, aprólékos munkával, komplex megközelítéssel, a feladatok összehangolásával lehet(ne) olyan fejlődési pályára terelni a gazdaságot, ami értelmet adhat a (még be nem fejezett) rendszerváltásnak.

Hogy **mekkora munka ez**, hogy **mi mindent kellene átgondolni, összehangolni és megváltoztatni**, ezt tárgyalja – az előzőekben bemutatott kérdések mellett – a ***Gazdaságpolitikai alternatíva nélkül. (3. rész) Mi mindenről kell szólnia az alternatív programnak?*** című anyag, ami az alábbi linkről letölthető:

http://www.szabadibela.hu/pdf/alternativa_nelkul3.pdf

Ma nem divat a tájékozódás, ezért küldöm el Önnek – tájékoztatására – írásomat. Ezt **egyfajta kísérletnek** is szánom. Évek múlva újra elővehetjük leveletem és tanulmányomat, és összevethetjük, mi történt azóta. Megítélhetjük, **mennyire felelősen** viselkedett a mai elit. Mert a gazdaságpolitikai alternatíva és a kiút olyan fontos, hogy ezen *ez jól lemérhető*.

Bízom abban, hogy sikerül áttanulmányoznia az anyagot (és előzményeit), és hogy az megmozgatja fantáziáját és felkelti érdeklődését, megváltoztatja szemléletét. A látható változás ott kezdődne, ha ezekről a kérdésekről és összefüggésekről egyáltalán beszélni lehetne a sajtóban.

Észrevételeit és kérdéseit szívesen veszem.

Budapest, 2009. október 2.

Tisztelettel:

Dr. Szabadi Béla